

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

PERIODICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

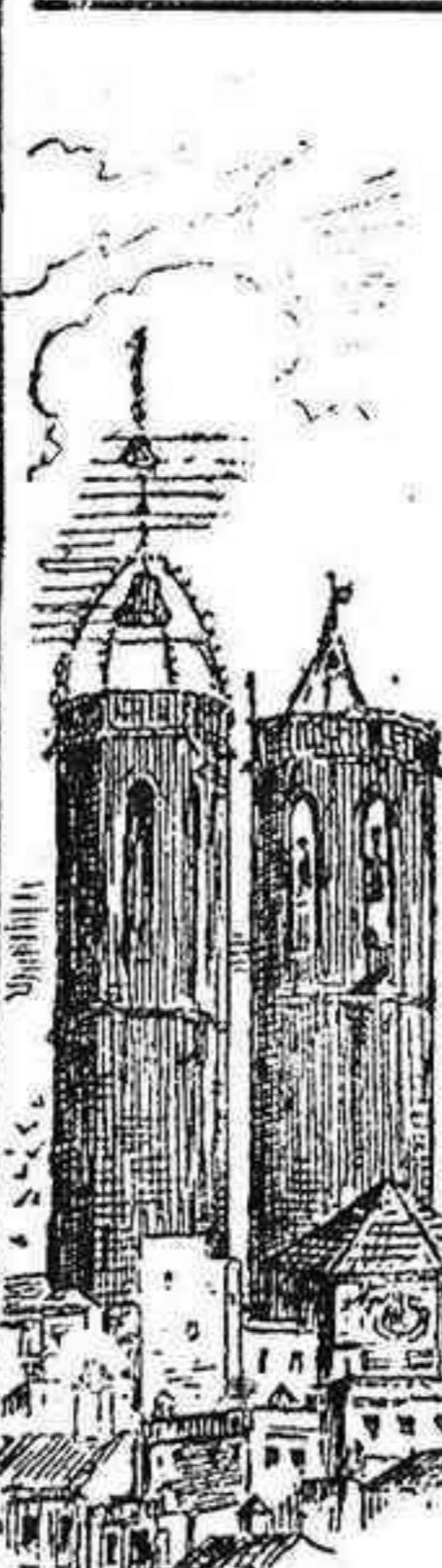
2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ARREU.
NUMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.
Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger, 18.

CALDERON A LA GLORIA.

«La vida es sueño», vá dir Calderon de la Barca, y això es tanta veritat com la gloria del inmortal poeta. ¡Viure, dormir, somiar!

Jo somiava que 'm trobava al Cel, no de sant, sino de convidat. La primera figura que hi vaig veure fou la de D. Pere Calderon de la Barca. Lo seu tocayo, Sant Pere, no sols l' hi havia franquejat la porta, sino que al passar l' hi havia fet gran barretada.

Per cert que l' mirava ab molt respecte, y que parodiант las paraules del Salvador del mon, l' hi recordava una frasse que havia pronunciat l' àngel de la poesia, quan van batejar á Calderon:

«Tú ets Pere, y dessobre de aquesta pedra s' hi al-sarà 'l teatro espanyol.» *

Calderon quan me vá veure, no sè si ab l' ayre ó ab què, vá coneixem desseguida.

—Vos sou espanyol, vá dirmé.

—Per servirlo.

—Es estrany, que sent espanyol siguéu á la gloria.

—No n' hi venen gayres (veritat)?

—Y cá han de venir. ¡No 'n fá poch de temps que es-tán deixats de la mà de Déu!

Després varem parlar de poesia. Vá preguntarme quin concepte mereixia 'l seu nom entre 'ls seus compatrius

—Jo l' hi diré ab tota franquesa, vaig respondeí. A la major part dels espanyols l' escriure 'ls ha fet perdre 'l llegir: això vol dir que no llegeixen; pero ván comensar los belgas á fer lo centenari de Rubens, ván seguir los portuguesos fent lo de Cameöns, y nosaltres no hem volgut ser menos y hem fet lo de vosté. Pero encare hi havia qui pregunta si en Calderon de la Barca es aquell Calderon vell que pica toros ab en Lagartijo.

—Aquesta ignorància demostra senzillés y questa senzilles m' indica que 'l poble espanyol déu conservar al menos los nobles sentiments que jo vaig enaltir en totes las mèves obres.

—Pobre D. Perel! Quina llàstima 'm fá! *La vida es sueño*, vá dir vosté y 'ls nostres paisans s' ho han pres al peu de la lletra y tots dormen, menos algun que altre que mentres tant s' espavila. *Primero soy yo*: això si, ningú vol ser segon, sobre tot desde que han vist que 'l verdader *Monstruo de la fortuna* es un mala-guenyo que ab las sèvases cosas nos ha donat sis anys de treballs y de mal-de-caps. No busqui ja *Mèdicos de su honra*, qu' en qüestions d' honra 'l que mès se medica pèl sistema homeopàtic, prenen globulillos, ni busqui tampoch d' aquells que deyan: *Antes que todo es mi dama*, perque are antes que tot es la butxaca. Respecte al *Mègico prodigioso* se representa en totes las eleccions que se celebren: y en suma, alló com vosté vá dir molt acertadament: «peor está que estaba.»

—Y 'l ram d' arcadels?

—Ay, D. Perel! Ja s' ha perdut la casta dels de Zalamea. Are, mani qui mani, tots son del govern.

En aquell moment ván venir á avisar qu' era hora d' entornarme'n. Vaig despedirme de Calderon, dihentli «Hasta la vista.» *

Y es natural: com á redactor de la *Campana* y de l' *Esquella* m' han llençat tantas excomunicacions y las rebudas sempre ab tanta resignació y ab tanta pa-ciencia, que tinx la gloria del cel assegurada.

P. K.

CARITAT CRISTIANA.

—Senyora Magina, senyora Magina.

—Digui... Ola, ¿qué tal, senyora Pepa? No la havia vista. Dissimuli, com que casi bé no soch de aquest mon.

—Y donchs?

—Filla; quin tragi es aquest! No sè com 'm aguantó dreta! Sort que soch de bona carnadura. Figuris que fá tres dias que vetlló á la noya de la Munda. ¡Sap? Aquella noya, que de vegadas era á casa cusint ab la mèva.

—¿Qué 'm diu?..

—L' que sent, Pepa; ja ho veu, y que está á las portas de la mort, que no son papererias.

—Ay senyor! Vés que som en aquest mon!

—Res... Ja ho veu, una mossà com una torra, guapa, roja y fresca com una toya de rosas, que estava á punt de casarse y que l' hi asseguro que ho ensopagava.

—Y sa mare?

—Ay pobre Munda! Fá penal Sort de mí que ó sino aquella casa aniria com Déu sap, perque la Munda no fá mès que plorar y trastornarse. Si la sentís, pobreta, fá enterir fins á las pedras. Tot lo dia aquell crit que m' entra á l' ànima. ¡Ay filla mèva, si tu te 'n vas la tèva mare 't seguirá! Ja l' hi dich jo que estich que no mès de sentirla tota m' esborrono. ¡Pobra Munda! Oh y que si aquesta noya se l' hi mor, ella també se 'ns n' hi anirà.

—Y pues ¿qué ha tingut?..

—Los metges diuhen si serán los *tifols*; pero 's veu que hi ván perduts. Jo si que se 'l que té, y que es tant cert com l' Evangelí, sinó que ab un malalt de perill lo millor es no embolicarsi, perque si la sèva planeta es de morirse, ja pot ferri de remeys, y que després ab la conciencia de fer un bè, sempre queda 'l remordiment de si potser vás errare...

—Pero á vosté que n' hi sembla?

—Veuará, Pepa, á mi ¿qué vol que l' hi digui? Estich certa y persuadida que tot l' hi vè del *pahidó*. Veuará, las personas som fetas de un cert modo, que tenim aquí á la *nou del coll* detrás del *gargamelló*, dos *canons* per ahont hi passan lo menjar y 'l beure. Vamos, ja m' enten vosté, un canò per cada cosa. Pues, bueno, quan un menja, per *suposansas*, l' aliment l' hi vá al ventrell y després al *pahidó*, que l' tenim aquí á la boca del cor. Lo beure també vá cap allí, y 's barrejan, formantse... vamos, allí fá 'l seu fet; jo no hi entenç gaire; pero se 'm figura que allí dins se fá una barreja. Pues escolti: aquesta noya l' altre dia al sortir de treballar y com que la calò ja 's comensa á coneixer, tenia set, y quina te la 'n fa, s' abrahona al canti y 's vá fer un tip d' aigua per reventar-se. Es clar, després vá sopar, y jo 'm figuro, que com devia teni 'l ventre plè d' aigua, naturalment lo menjar s' hi vá ofegar allí dins, y no vá poderlo pahir, quedantli com una bola; després se deuria *encostipá* y velhiaci tot lo mal.

—Mare de Déu, y cóm venen las malaltias!

—Ja pot bén dirho.

—Y vosté si no 's cuida també hi caurá malalta.

—Encare que se 'n burli. Jo faig mès del que puch, y creguí que á casa tot ha quedat abandonat. Sort de la noya gran qu' es com jo, y ho porta com un tira-buet.

—Si qu' es una sort al mènos.

—Pero per mès que fassin, com una mateixa no hi ha ningú. Perque, vamos, las casas se pujan ab lo gran tiento y *colomius*, y á mi que 'n vinga un' altre,

pèl maneyo de la familia, perque avants de gastar un un xavo l' hi dono trenta mil voltas Jo no soch com més de quatre que tenen las mans foradadas. ¡Ay pobre de mi ab las trifulcas qu' he passat! qui sab ahont forem! y que, vamos, ja pot fer, ja pot dir, que la dona que vol dur à sa casa bè, ja cal que no s' hi destorbi. Jo, francament, no sè com s' ho arreglan, per anar per tot arreu y gastar y lluhir, y que no n' hi ha pocas ni gaires. Si de vegadas se veuen unas coses! . Miris, are mateix à casa de la Munda, hi vist algo que, vamos, no sè com s' aguantan. Are ab la noya malalta, com que jo 'ni cuido de tot, he vist coses que no estranyo com més de quatre vegadas las casas no se'n ván per terra. Y quin desoril Avuy l' hi han hagut de posar unes mostassas, y, filla, no s' trobaven draps. Vegi quina casa vol trobar sensa draps ni venes, que Déu nos enguardà l' hora mènors pensada s' han de menester. Pues bueno què diria qu' hem hagut de fer servir? Uns enagus! Horrorisis, hem hagut d' esparrilar uns enagus per posar unes mostassas. Y que tot vā pel mateix rengló. Ha de menester sucre, no 'n tenen; vamos, vesne à buscar tres unsas; al cap de mitja hora, l' ha de tornar à menestè y pàm ja no s' recorda ahont han posat la paperina. Y are vè l' melje, y l' lit està tot desfet; la Munda ni es bona per ferlo seure; vol receptar y no s' troba ni paper, ni ploma, ni tinta; ahí varem haver de demanarho à una vehina. En fin, no se'n pot formar una idea. ¡Quin desoril —Si que, amigo...

—Ca, si no se com se sostenen, perque en una casa desordenada s' hi son lo diner com un ciri cap per vall, y vamos, jo 'ls coneix de tota la vida, y 'ls guanyys quins son? Ella es viuda, no l' hi vā quedat mes que l' trist mobiliari, perque 'n Jaume era una pua, que tant com guanyaba s' ho feya malbè. Va morir com una rata. Hasta per enterrarlo, y no es per retreureho, 'ls vaig haver de deixar quatre duros. Ja veu si n' estich enterada. Pues si, ella no fá res, en aquella casa no hi ha altre guanya que l' de la noya, y ja se sap lo que guanya una modista; ¿qué pot guanyar? A tot es tirar posemho à tres duros. Y ab tres duros poden pagar lloguer de casa, menjar y anar vestidas? Ja té rahò l' vehinal de enrahonar. ¡Si ho sentis! En fin, à mi no m' agrada posar mal à ningú; pero sense lleva 'ls la fama, jo crech que 'ls que diuhen que allí hi ha romans no van errats del tot.

—Vol dir, que la Munda?

—Ella ó la noya.

—No diu que 's casa?

—Be, may faltan ximples per tapar defectes.

—Caramba, si que may...

—Ay filla, viurém y veurém, que deya aquell.

—Y si are 's moris..?

—Ca, mala herba may mor.

—Ja pot bén dirho.

—Vamos, passihobè que avuy també la yetillo.

—Estigu bona y que Déu l' hi pagui, que l' que fá per aquesta noya, es una bona caritat.

—Qué hi farem! En aquest mon los uns hi som per ajudar als altres.

—Es clar.

—Sí, senyora. ja ho diu la doctrina: «has bien sin mirar á quien.»

J. DERN.

UNA AVENTURA.

Las dos y cuarto lloviendo... y l' vent anava xiscant per las escletxes.

La ciutat semblava que estès ficada dintre un embalat d' un poblet de fora, y qual velas eran uns núvols tronadissims, apedassats, bruts com si hi haguessin aixugat las taules emplertes de tinta d' un estudi y plens d' esborranchs; miserables llansols que acotxavan la lluna que groga com si fos tísica, de tant en tant se descotxava y treya l' cap com si volguès renyar als llamechs que al igual que xicots mal criats, esbalotavan los vehins de més amunt, los trons, y aquests renegant y picant de peus turbavan lo son a la malaltissa doncilla del fel sobre-eixit.

Jo sortia del teatro y me'n anava corrents cap à casa, quan al mitj d' un carrer sento una véu esclamant, y 'm paró a escoltarla.

—Ay Déu meu! quan acabarán de perseguirm-me aquesta colla de verdugos (deya ella, qu' es coneixia qu' era del gènere *femenino*)... Ni poguer parar un instant... ells sempre al detràs... per mi l' tornar al palacio m' es la mort... ¡pobre de mi! qué hi fet jo... ah! no... antes de tornarhi primer m' esberlaré l' cap contra las pedras... jo sé que l' compte es un malvat. Oh! no vull pensarhi, que ja m' esgarrifo.

—Qué m' importan las riquesas, aquests tressors, joyas d' un valor desconegut, aquests plahers que m' brindan si no puch gosarlos... qué més goig que quan junts ab lo pobre Manel nos estavam sota la roureda, i perquè, no varem morir junts també?..

Avuy per si m' he pogut escapar d' aquells cercles d' or que m' retenian, y la crudel desgracia que m' perseguia sempre, encara no havia traspasat la porta, que s' havian oblidat tancar, los criats se'n

adonan y ja fa dos horas que m' segueixen per tornarme a agafar y qui sab si antes de molt me veuré altre volta sorpresa y conduïda dins la cambra darrera que m' serveix de presó: ¡pobre de mi!

Jo estich ja morta... no puch corre més; de aquí no passo, si venen cridare...

Pobre dóna; m' hi vaig anar acostant y m' vā fer compassió; anava tota blanca; la tenia al devant y jo dubtava de si era víctima d' un febros desvari, si lo que m' passava era mentida ó realitat; al veure aquella forma divina, aquella cara concebible no més que entre somnis ó brotada maravillosament del pinzell d' un artista qui no dubta? No m' en adonava de la pluja que anava remullant mos vestits, ni del vent furiós que corria.

—Mes qué devia fer jo en aquell instant? ¡cridar lo seu o endúrmela y protegir-la contra sos perseguidors?

Y ella qui devia ser que parlès de riquesas y cambres dauradas... à la forsa havia de ser molt desgraciada... y vaig determinar endúrmela al costat de la mèva dóna, qu' al mènos s' haguera canviat de roba y hauria passat la nit à casa.

Quan l' hi vaig parlar de que vinguès ab mí, vā tiràsem al coll abrassantme ab efusió y plorant. Potser de agrahiment.

Donantli l' bras, me l' enduya, quan de repente, com surtis de las clavegueras, me veig al devant dos homes grossos com un sant Pau y m' donan l' crit d' alto.

Ni que un llamp m' haguès ferit hauria quedat més tiesso; no sabia lo que m' passava, ella encara no 'ls vā veure fent un crit se m' vā agafar com una argolla, tot tremolant pèl meu cos.

—Qui no s' creu que son granujas? Aixis es que posant mà al rellotje anava à entregàrlos a amistosament; un d' ells, que devia veure lo moviment que jo feya, vā adelantarse dientme:

—No tingui por, no més venim per la senyora (senalant à n' ella).

—Oh! això may; vaig contestar indignat.

Vā escalarat una riatlla que s' devia haver sentit de qui sab ahont, y vā ensenyarme una plaqueta. Eran polissons.

—Que no vēu, —vā dirme posantli la mà à sobre— qu' es una pobre boja que s' ha escapat de l' hospital.

Los llavis se m' movian; pero no podian enrahonar, mentres ells se la enduyen, y sens dupte que algun vehi curiós (no podia ser altre) vā sortir al balcó mogut per la escena de crits d' ella al endúrsela'n; y al veurem à n' à mi plantat al mitj del carrer, d' aquella manera immòbil, vā clavarne un tomàtech, que vā esclafars'm entre cap y coll, y encara 'n porto lo chàquè tacat.

A. SOLÁ Y VIDAL.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

Una *Traviatta*, una *Lucrecia*, uns *Hugonots*, ó sigan tres óperas distintas y cap de nova ha repetit la companyia que funciona al Principal, desde la publicació del nostre passat número: en la primera, no hi ha anat ningú, en la segona alguna gent y en l' última un ple—En Goula haurà fet lo seu benefici quan surti l' present número, haventse anunciat la representació de l' ópera catalana *A la voreta del mar*, música del beneficiat y lletra del conegut poeta Calvet. Esperin fins al número que vè y 'ls ne donaré compte.

—Ab lo *Rigoletto* vā celebrar-se l' benefici de n' Massini, qual artista vā demostrar cumplidament que si à favor de la séva véu agradable y de les sévases condicions escèniques sobressurt en totes las obres, está admirable y ningú l' hi passa la mà per la cara en lo bel canto. Aquí sobre tot demostra lo que val. En lo *Rigoletto* vā obtenir una ovació frenética.

—Al Teatro lirich s' han presentat dues novetats. Una d' elles es la nena Teresa Tua. Figürinse una criatura de 13 anys que domina complertament lo violí. Un ho veu y l' hi sembla impossible. Moltes celebritats acaben per allà hont comensa la notable artista, que demostra agilitat y precisió, té una forsa d' arquet incomprendible, treu notals sumament netas y sonoras, y lo que val més que tot, sent y fa sentir la música qu' executa, de manera que no hi ha cor que no s' conmoga. Tot això à l' edat de 13 anys. ¿Qué farà aquesta nena quan siga dona?

La segona novedat es la aparició de M. Saint Saens, afamat compositor que ha vingut à dirigir alguns concerts. Las pessas que s' tocaren en lo concert del dijous, principalment las originals del Sr. Saint Saens, foren aplaudides ab molt y bén merescut entusiasme.

Nosaltres hem de felicitar de tot cor à l' activa è intelligent empresa d' aquell teatro que ns proporciona ocasió de coneixre y aplaudir à tantas y tant dignas notabilitats.

Mujeres que matan y mujeres que mueren es lo titol de un drama que s' ha estrenat a Romea, original de una *mujer que escribe*, la senyoreta Opiso. Es una obra senzilla, bén desarrollada y escrita ab notable facilitat.

. . . Los embaixadors del istiu ja han arribat à Barcelona. Los embaixadors del istiu son los gimnastas, los artistas acróbatas y eqüestres, los clowns y las amassonas, que ab molta puntuatitat han comparegut al Circo Eqüestre. Dissapte vā celebrar-se la inauguració ab un plé de gom à gom. Novedats que vān presentar-se: los noys Cañadas que vān executar difícils exercicis en lo doble trapeci; M. Levantini qu' en materia de equilibris en los peus es un trunfo; M. Cee-Mee, rival dels quadrumanos en agilitat y sobre tot en los salts portentosos qu' executa; Constancia Clarini y Mr. Busch, que montan à l' alta escola; un nou Antonet que camina y balla sobre una bola, ab la mateixa facilitat que nosaltres ballém y caminém sobre la bola del mon; una artista de qual nom no m' recordo, que se l' hi pot dir bén bè *artista al pel*, desde l' moment que tè una cabellera que l' hi arriba fins als talons, y una colecció de clowns, entre ells un qu' ensenya tres gossos, tant sabis que jo crech qu' estan graduats ab la borla de doctor, obtinguda en l' universitat de Vila-de-cans. Ademés forman part de la companyia alguns dels artistas més aplaudits en l' última temporada, entre ells l' espanyol Perez y l' cosmopolita Pierantonii.

Lo diumenge à la tarda y à la nit vān donar-se també dues funcions, y l' demà vā haberhi exercicis sincragmáticos pèl notable artista Sr. Pi y Margall.

. . . L' istiu se presenta bè: al Teatro Lirich anuncian ópera francesa: al Espanyol una escullida companyia de sarsuela; à Novedats la companyia dramàtica italiana de Bellotti-Bou, que diuhen qu' es molt notable; al Bon Retiro 'ls sarsuelistas que fins are han treballat al Tívoli, y al Tívoli ja ha comensat una altra companyia de sarsuela.

Qui no s' divideixi serà perque no voldrà ó perque no tindrà cum-quibus.

N. N. N.

L' ISTIU.

Tota cuca viu.

Cada hu pensa com vol y sentat d' esta manera, lo qu' à n' aquell exaspera à n' à mi m' dona consol.

Jo suspiro per l' istiu, ell suspira per l' ivern, y en lo qu' ell trova un infern jo hi trobo que tot somriu.

Ell proba ab bonas rahons que l' ivern es molt millò que l' istiu, y are això jo vuil desfer per tots cantons.

Al ivern s' arma l' xivarri pels malalts y no son pullas, puig que quan cauheu las fullas molts se'n van al altre barri.

Al contrari del istiu, tots se'n van a pendre banys, això es vell y se sap d' anys qu' hi troben un lenitiu.

Al ivern j'quin disbarat! sempre plou, may pots sortir, com que hi ha fach a desdf no s' guanya prou per calsat.

Y com sempre l' carré es moll, la major part de vegadas hi ha perill de reliscades y römpre's la nou del coll.

Y aquelles nits, quins treballs! aquelles horas tan llargues, no las passa poch amargas qui com jo no tè abrigalls.

Al istiu ja es diferent tot això desapareix, tot encanta, tot floreix, fins l' auell esta content.

Y si un hom sent xafugó se'n va l' Parque à da un passeig à disfrutar aquell oreig qu' evapora la suò.

Si no està prou satisfat trova que allí poch gosa s' arriva à la Deliciosa y s' banya per un ralèt.

S' esta à l' ayuga una mitj' hora y à més d' està recreat, surt fresch com un granisat ab una fam que l' devora.

Al istiu tot son fontadas tot son jardins tot son flors, tothom gasta bons colors no hi ha caras demacradas.

Si s' té xicotà j'millo! com totas van à la fresca tot mirant algo se pesca al ivern no hi es això!

Ni tampoch se sol notá aquella classe d' abrichs, com són capas y carriks que quasi b'fan plorà.

Ni s' temen tant los ing'essos, per que molts van à la torra, y tranquill un hom pot corra sens' pò d'... actes compromessos.

Las donas estiman més; com Cupido va nuet al ivern ab aquell fret no surt de casa per res.

Y per si, que 'm diga á mi
qui contra d' ell vulg. aná
si sense e l hi hauria pà,
si sense ell hi hauria vi.
Calculo que hauré guanyat
encar' que ab poca energia
que d' istiu val més un dia
que tot un ivern plegat
Aixis donchs á mi veniu
los q're igual que jo penséu,
y alséu tots la nostra vèu
cridan fort i visca l' istiu!

JULIO JENER.

ESQUELLOTS.

Madrit celebra actualment las festas de Calderon de la Barca. Ja era hora de que 'ls espanyols nos recordessim també de que hem tingut homes célebres.

Aquesta vegada ha sigut necessari que de primer sortissen los portuguesos festejant lo centenari de Camoens, porque nosaltres caiguessem en la laudable imitació.

Mes val aixis que no pas prescindir d' aquest deber d' espanyolisme.

No obstant, are fassan lo favor de dirme:
¿Quàntas d' aquellas mils personas que han desembocat á Madrit per veure las festas coneix las obras de Calderon?

¿Quantas d' aquellas mils personas ha llegit la décima part siquiera dels 111 dramas y 'ls 63 autos sacramentals que vā escriure l' inmortal poeta?

Ja veuhem que no soch exigent: no demano més que un 10 per cent de la producció total de Calderon.

De segur que després de tot ab prou feynas coneixen aquells versos que diuhem:

«Que toda la vida es sueño
y los sueños sueños son.»

Espanya es un país meridional y per lo tant un país indolent, y hasta dolent sense l' in.

Jo coneix á una persona molt ilustrada, á la qual vaig preguntarli:

—Vosté si que coneixerá las obras de Calderon.

—Home, francament... may hi pogut llegirlas.

—Es possible!

—Jo l' hi diré, sempre que m' ho he proposat m' hi adormit. Lo mateix poeta ho diu: «La vida es sueño.»

Diuhen que 'ls poetas no menjan, ó menjan poch.

Y no obstant ¡vejin lo que son las cosas! Lo dia que se celebra 'l centenari de un gran poeta los primers que tocan los beneficis son los amos de fondas, restaurants, cafès, etc. etc.

Aixis es la vida.

Lo foch de la poesia que consum al geni, fá bullir l' olla del vulgo.

Molts alcaldes s' han reunit á Madrit ab motiu de las festas de Calderon, entre ells lo de Paris, lo de Roma, 'l de Lisboa, 'l de Barcelona.... y fins lo de Zalamea.

Aquest últim hauria de ser en tres actes y en vers.

Los perruquers tallan los cabells y la barba al istil de Calderon.

Han sortit vanos, petacas y jemelos, ab lo títol de jemelos, vanos y petacas á lo Calderon de la Barca.

Are no més falta que surtin escura-dents.

Calderon primer vā ser soldat, y últimament vā ser capellá.

—Cap dels dos oficis m' agradan, deya un federal.

Quan Calderon duya sotana, 'ls devots d' aquell temps l' hi tiravan en cara 'l pecat d' haver escrit tantas comedias.

Després de mort, hi haguè qui tractá de beatificarlo y 'ls primers que van oposarshi varen ser los membres del Tribunal de la Inquisició, que may vā veure ab bons ulls al inmortal poeta.

Sempre succhia lo mateix ab lo tribunal del Sant Ofici.

¡Quin ofici més sant! Perseguir en vida y calumniar després de mort. Cremar y escampar las cendras.

Un dels gèneros dramàtics que cultivava Calderon desde que vā ferse capellá eran los *autos sacramentals* ó com si diguèsem: dramas religiosos, que 's representaven en las iglesias.

Are voldriam veure com se las compondria per representarlos, ab aquests bisbes que quan vè la quaresma, excomunican als que van a veure la Passió.

Lo dissapte á la tarde á la Bolsa 'l cambi estava á 23.38.

Tot de un plegat alguns corredors comensan á rebre telegramas de Madrit anunciant lo cambi á 22.90.

Los que patian dels nervis, vān comensar á fer ganotas, de disgust: alguns van vendre depressa; lo nivell del crèdit anava baixant: fins vā haverhi pánich. Després se vā saber que aquells telegramas eran falsos.

Aquesta feta té un nom. * *
Se 'n diu estafa.
Pero no s' hi encaparrin: enganyar al próxim en lo terreno particular es una estafa; enganyarlo á la Bolsa es una cosa natural.
Jugarse 'ls diners á la ruleta, es un joch prohibit per la llei; jugarse 'ls á la Bolsa, no significa res.

La moral es aixis, lo fondo no 's mira; la fama es ló tot.

A l' Universitat nova ja s' han colocat los para-rayos sobre l' ala corresponent á la Facultat de dret.

Una frasse de un estudiant:
—Are que venen los exàmens baurian de posarhi para-carbassas.

A Madrit se celebren tot á un temps varias exposicions.

L' exposició de horticultura.
L' exposició de arts retrospectivas.
Y l' exposició de Bellas Arts.

També se celebra la exposició de Malas Arts.
Aquesta está exclusivament destinada als forasters que no posan cuidado ab lo porta-monedas y 'l rellotje.

Un mestre pregunta á un seu deixeble:
—Vamos á veure: ¿quina ventatje té la gramàtica castellana?

Lo noy, qu' es d' aquells que no 's mossega la llengua:
—A vosté l' hi produheix mitja pesseta.

—Cóm s' enten!
—Si, senyor: en totas las llibrerías ne fan pagar quatre rals y vostè 'n fá pagar sis.

Ha mort á Paris lo comedian M. Ravel, qu' era un home de molt bon humor.

Un dia visitava en companyia de unas senyoras una exposició de ganado, quan alzantse davant de un estable ahont hi havia alguns crestats, una de las senyoras vā dir:

—Miréu, Ravel, miréu: n' hi ha un que té quatre banyes. ¡Quina cosa més estranya!

Lo comedian vā respondreli:
—¡Aixó 'us estranya! Donchs es lo més senzill: es un crestat que s' ha casat dos cops.

L' extrem del pudor:
Una mare y una filla que estaven viatjant varen hospitalizarse á una fonda, l' amo de la qual havia sigut veterano.

Naturalment, en tots los quartos hi tenia 'l retrato d' Espartero.

La mare á l' hora de ficarse al llit vā sortir tota esbarada del quarto, dihen:

—¡Aixó es un abús!
—¿Que té, senyora? vā preguntarli 'l fondista.

—¿Qué tinch? Que ha de entendre que la mèva filla no 's despulla en un quarto ahont hi ha 'l retrato d' home.

QUENTOS.

Un subjecte tronat y plé de desgracias déu sis mesos de lloguer al amo.

Aquest l' hi diu:
No vull ser exigent; l' hi perdono la meytat de lo que 'm deu.

Lo desgraciat respon tot enternit:

—Donchs jo no vull ser ménos generòs que vosté y l' hi perdono l' altre meytat.

S' ha constituit una societat de autopsia mútua, y en los Estatuts s' hi llegeix lo següent article:

«Lo dret de ser embalsamat es intrasmisible ni siquiera á un próxim parent».

«Únicament lo titular pot disfrutar d' aquest benefici».

Un pillet vā á afeytarse á casa d' un barber, y en lo moment en que aquest esta més abstret passantli la navaja, l' hi roba 'l rellotje.

Al sortir exclama:

—Jo soch aixis: afeytamenta per afeytamenta. Ell m' ha afeytat la barba y jo l' hi he afeytat lo rellotje.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Perque maca vaig dir qu' era
la total me vā donar
una forta dos primera
que las galtas me vā inflar.

FRA-DIÀVOLO.

II.

Tinch un tot de bona roba;
tinch un hu que m' es fidel,
y podéu dir sens resel
que 'l dos té la sopa boba.

PAU SALA.

MUDANSA.

Soch un polstich de talla,
serveixo per fer llansols,
afirmo algunas vegadas
y fins faig anar de tort.

CALLISTUS.

SINONIMIA.

Poeta soch inmortal,
soch per las plassas de toros
y també 'm veurás. si vols,
per las músicas y coros.

TALABERI.

QUADRAT DE SILABAS.

• . . .
• . . .
• . . .
• . . .
• . . .

Sustituir los punts ab lletras que llegidas vertical y horizontalment digan: la 1.ª ratlla lo que molts tenen; la 2.ª lo que anima 'l mon; la 3.ª lo qu' es menja, y la 4.ª un metall.

PERE PERA.

COMBINACIÓ NUMÉRICA.

• . . .
• . . .
• . . .
• . . .
• . . .

Sustituir los punts ab números que sumats vertical y horizontalment donguin un total de 18.

CAP GROS DE MATARÓ.

NINOT VESTIT.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1 2 3 4 5 6 7.—Un empleo de dóna.
1 2 3 4 5 6.—Lo seu marit.

1 2 3 4 7.—Ahont estan.
1 2 3 4.—Lo que hi ha á Barcelona.
1 2 3.—Lo que tenen las criaturas.

D. F.

Noya F
C T C.
C
K U U

GEROGLIFICH.

5.	XARADA 1. ^a — <i>Es-pe-tar-rat.</i>
6.	IDEM 2. ^a — <i>Car-re-tó.</i>
3.	ENDEVINALLA.— <i>Homeopatía.</i>
4.	COMBINACIÓ NUMÉRICA.—2 1 4 5 3 1 3 5 2 4 5 4 1 3 2 3 5 2 4 1 4 2 3 1 5
5.	ANAGRAMA.— <i>Era-Are.</i>
6.	CONVERSA.— <i>Avaro.</i>
7.	TERS DE PARAULAS.— <i>R A P A S E P E L</i>
8.	GEROGLIFICH.— <i>Qui no risca no pisca.</i>

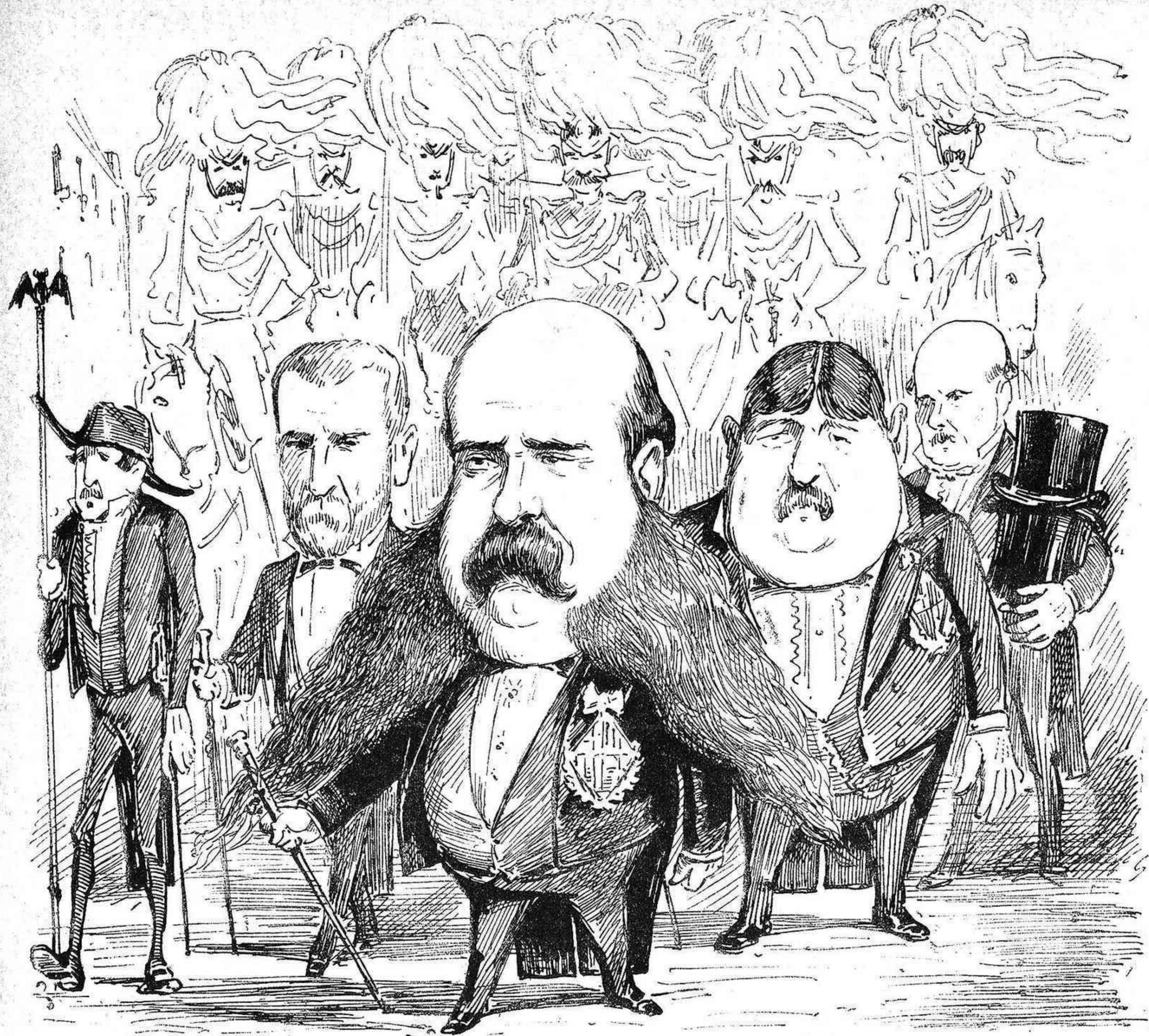
SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

- XARADA 1.ª—*Es-pe-tar-rat.*
- IDEM 2.ª—*Car-re-tó.*
- ENDEVINALLA.—*Homeopatía.*
- COMBINACIÓ NUMÉRICA.—2 1 4 5 3
1 3 5 2 4
5 4 1 3 2
3 5 2 4 1
4 2 3 1 5
- ANAGRAMA.—*Era-Are.*
- CONVERSA.—*Avaro.*
- TERS DE PARAULAS.—*R A P
A S E
P E L*
- GEROGLIFICH.—*Qui no risca no pisca.*

Barcelona. Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.

LAS EXPEDICIONES.

▲ Madrid.—¡Quién me verá á mí!
Tan compuesto y emperegilado
salir por Madrid, salir por Madrid!

▲ Roma.—Ja 'u diu lo ditxo: «Al istiu tota cuca viu.»